

A Fővárosi Ítéltábla dr. Barazutti László ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Szász Anita Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2011. október 10. napján kelt 2.G.40.348/2010/16. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 170.000,- (Egyszázhetvenezer) Ft + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjat.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a ... Kft. és az alperes 2007. július 1-jén bérleti szerződést kötött, amelynek értelmében az alperes ettől a társaságtól bérelte az ... forgalmi rendszámú pótkocsit.

A peres felek 2007. augusztus 9-én fuvarozási szerződést kötöttek, amelynek értelmében az alperes vállalta, hogy a ... és az ... forgalmi rendszámú gépjárművel, illetve pótkocsival Jászfényszaruról műszaki cikket szállít 2007. augusztus 16-án 11 órai lerakási időponttal Nagy Britanniába. A fuvardíjat 1.800,-EUR + 20 % áfában állapították meg. A fuvarmegbízásban szerepel, hogy a gépkocsinak 100.000,-USD összegű CMR árubiztosítással kell rendelkeznie.

A felperes megbízója a ... Kft. volt, mely társaság adta a meg a lerakási időpontot, aki azt továbbította az alperesnek.

A rakomány a megbízási szerződésben meghatározott időpontban érkezett a lerakás helyére, ahol a gépkocsivezetőt úgy tájékoztatták, hogy a lerakás időpontja nem augusztus 16-a 11 óra, hanem augusztus 18-a 8 óra. A gépkocsivezető az alperesi ügyvezetőtől - aki a felperes utasítása szerint járt el - azt a tájékoztatást

kapta, hogy ne menjen messzire és próbáljon többször visszamenni a lerakodási helyre, aminek eleget tett, de egyik időkapunál sem engedték be, így a kb. 1 km-re lévő őrizetlen parkolóban éjszakázott, ahová aznap éjfél után érkezett meg. Másnapra virradóan észlelte, hogy a ponyva felvágásával 120 db televízió készüléket elloptak.

A ... Biztosító Egyesület 2007. augusztus 2-án kiállított kötvénye szerint 150.000,- USD biztosítási összeg erejéig 2005. augusztus 2-től határozatlan időre nemzetközi közúti árufuvarozási felelősségbiztosítással rendelkezett. A biztosító 2007. szeptember 13-án arról tájékoztatta az alperest a perbeli káreseménnyel kapcsolatban, hogy az ... forgalmi rendszámú járműre az alperes CMR felelősségbiztosítási szerződése nem nyújt fedezetet, mivel a biztosítási fedezet csak azon gépjárművekre terjed ki, amelyekre a szerződő fél a biztosítási ajánlatán forgalmi rendszám szerint ajánlatot tett, így kártérítést nem tudnak fizetni.

Az ... Zrt. 2007. szeptember 13-án kiállított biztosítási fedezeti igazolása szerint a ... Kft. biztosított biztosítási tárgyaként szerepel az ... forgalmi rendszámú gépjármű 2003. augusztus 1. napjától azzal, hogy a díjfizetés folyamatos, 2007. december 31-ig rendezett.

A felperes négy alkalommal értesítette az alperest arról, hogy a perbeli káreseményben felelősnek tartja az alperest. A felhívások egy részében kérte, hogy a biztosítójával vegye fel az alperes a kapcsolatot, annak eredményéről tájékoztassa.

Az ... Zrt. a ... Kft. bejelentésére 2008. március 5-én az ... forgalmi rendszámú gépjármű CMR kárával kapcsolatban akként tájékoztatta a társaságot, hogy a fuvarlevél szerint a fuvarozást az alperes neve végezte. Az Általános Szerződési Feltételek 1.2. pontja értelmében a biztosítás a nemzetközi fuvarozási tevékenységi engedéllyel rendelkező biztosított által saját nevében, nemzetközi közúti fuvarozói engedéllyel a biztosítónak írásban bejelentett és a biztosító által visszaigazolt járművekkel végzett nemzetközi fuvarozásra terjed ki. A biztosítás nem terjed ki a biztosított alvállalkozójára. A kárrendezés alapja tehát az, hogy ki végezte a fuvarozást és utóbbinak kell, hogy biztosítási fedezete legyen, ezért a kárra kifizetést nem tudott teljesíteni.

A felperes megbízója 2009. augusztus 7-i teljesítési dátummal 25.481,- EUR-ról állított ki számlát, amely összeg megfizetése vonatkozásában a felek részletfizetésről és kompenzálásról szóló megállapodást kötöttek, amely szerint a fenti összeget a felperes 2009. augusztus 1-től kezdődően tíz részletben fizeti ki a megbízójának.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2009. október 19-én benyújtott és módosított keresetében az alperest 6.879.870,- Ft tőke, ebből 675.000,- Ft tőke után 2009. augusztus 30-tól, 2009. szeptember 30-tól, 2009. október 30-tól, 2009. november 30-tól, 2009. december 30-tól, 2010. január 30-tól, 2010. február 28-tól, 2010. március 30-tól, 2010. április 30-tól, 804.870,- Ft tőke után 2010. május 30-tól a kifizetés napjáig járó a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Arra hivatkozott, hogy nemzetközi árufuvarozási szerződést kötöttek, az alperes szerződéses kötelezettségének nem tett eleget, mivel a szerződésben foglaltakhoz

képest 120 db televízió készülékkel kevesebbet szállított le a címzettnek. Az 1971. évi 3. tvr. (CMR) 17. és 23. cikkére hivatkozva előadta, hogy az alperessel szemben kártérítést érvényesít.

Az alperes a módosított ellenkérelmében nem vitatta, hogy nemzetközi áru fuvarozásra vonatkozó szerződés jött létre a felek között. Előadta, hogy a felperesnek nem okozott kárt, a pótkocsira a ... Kft. biztosítással rendelkezett, ezért az alperes joggal volt abban a hiszemben, hogy rendelkezik biztosítással. Az alpereshez biztosítási összeg nem folyt be. Hivatkozott továbbá arra, hogy a műszaki cikkek eltulajdonítása vis maior, ezért felelősséggel nem tartozik a felperes felé. A felperes utasításának megfelelő határidőben érkezett a lerakóhelyre, ahol a téves időpont miatt kénytelen volt várakozni, ezt követően a felperes utasításának megfelelően járt el.

A felperes az alperes ellenkérelmével kapcsolatban előadta, hogy az alperes a pótkocsira nem kötött felelősségbiztosítást, továbbá vis maior fel sem merülhet, mivel ha az alperes rendelkezett volna biztosítással, a kár megtérült volna.

A Pest Megyei Bíróság a 2011. október 10. napján kelt 2.G.40.348/2010/16. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 6.879.870,- Ft tőkét, ebből 675.000,- Ft tőke után 2009. augusztus 30., 675.000,- Ft tőke után 2009. szeptember 30., 675.000,- Ft tőke után 2009. október 30., 675.000,- Ft tőke után 2009. november 30., 675.000,- Ft tőke után 2009. december 30., 675.000,- Ft tőke után 2010. január 30., 675.000,- Ft tőke 2010. február 28., 675.000,- Ft tőke után 2010. március 30., 675.000,- Ft tőke után 2010. április 30., 804.870,- Ft tőke után 2010. május 30. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékét mint késedelmi kamatot, továbbá 842.790,- Ft perköltséget. Felhívta a felperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül fizessen meg leletezés terhe mellett további 331.800,- Ft eljárási illetéket.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a peres felek fuvarozási szerződést kötöttek, amely fuvarmegbízást az alperes úgy teljesítette, hogy 120 db műszaki cikkel kevesebb árut adott át a kiszolgáltatásra kijelölt helyen. A felperessel szemben a megbízója kártérítési igényt érvényesített a felperes által bizonyított és az alperes által összezszerűségében nem vitatott mértékben.

Az alperes nem vitatta annak tényét, hogy 120 db televízió készüléket elloptak, nem vitatta a követelés számítási módját, összezszerűségét sem, ugyanakkor arra hivatkozott, hogy nem tartozik felelősséggel, mivel olyan körülmény okozta az elveszést, amelyet az alperes nem kerülhetett el, és aminek a következményeit nem állott módjában elhárítani. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a vis maior helyzetet az alperesnek kellett bizonyítania. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezen bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

Az elsőfokú bíróság osztotta a felperesnek azt az álláspontját, hogy amennyiben a szerződésnek megfelelően felelősségbiztosítást köt az alperes, az elveszés következményeit el tudta volna hárítani. A per adataiból kitűnik, hogy az ... forgalmi

rendszerű jármű tulajdonosa kötött CMR felelősségbiztosítást, más járművekre az alperesnek is volt CMR felelősségbiztosítása. Ugyanakkor az alperesnek erre a járműre külön biztosítást kellett volna kötnie, mivel a ... Kft. tulajdonában lévő pótkocsira a tulajdonos által megkötött felelősségbiztosítás csak arra az esetre vonatkozik, ha a tulajdonos fuvaroz vele. Az alperes ezt a szerződéses kötelezettségét elmulasztotta, ezért vis maior helyzetre nem hivatkozhat.

... tanúvallomásaiban előadta, hogy az alperesi ügyvezető úgy tájékoztatta, hogy ne menjen messzire és próbáljon többször visszamenni a lerakóhelyre, maradjon a közelben. Barna Vendel, az alperes ügyvezetője azt adta elő, hogy a felperes ügyvezetője arra hívta fel őt, hogy a sofőr maradjon ott, álljon ott, ha szólítják be tudjon menni a lerakóhelyre. ..., a felperes törvényes képviselője azt adta elő, hogy ...-n, kolléganőjén keresztül azt az utasítást adta az alperes törvényes képviselőjének, hogy maradjon a cég előtt a teherautó, hátha sikerül lepakolni. ... tanú elmondta, hogy több alkalommal próbálkozott a lerakodással, azonban nem engedték be a telephelyre, az éjszakai időkapunál sem, ezért a mintegy 1 km-re lévő parkolóban állt meg; akkor már éjfél elmúlt és reggel észlelte, hogy szétvágták a ponyvát. A lerakodásra, parkolásra a lerakóhelyen nem volt lehetőség, és mivel vele azt közölték, hogy maradjon a közelben, nem ment egy távolabbi, kb. 5 km-re lévő őrzött parkolóba.

A fentiekből az tűnik ki, hogy a felperes utasítása volt az, hogy az alperes maradjon a telephelynél és próbálkozzon a bejutással. Ezen utasításnak az alperes, illetve az alperes alkalmazottja többször megpróbált eleget tenni. Ezt követően az alperes alkalmazottja már éjfél után az 1 km-re lévő parkolóban állt meg, előadásából kitűnik, hogy reggelig már nem próbálkozott a bejutással. Ezzel együtt az utasítást akként értelmezte, hogy nem mehet távolabbi őrzött parkolóba, erre az alperesi ügyvezetőtől nem kapott utasítást.

Az alperes feladata az lett volna, hogy az áru biztonságáról gondoskodják, adott esetben erre egy 5 km-re lévő őrzött parkolóban lett volna lehetőség.

Az elsőfokú bíróság az alperes Interpol megkeresésére tett bizonyítási indítványának nem adott helyt, mivel a bűncselekmény megtörténtét egyik fél sem vitatta, annak körülményei részletesebb ismerete a kereseti kérelem elbírálásához szükségtelen. Nem adott helyt továbbá ... tanú kihallgatása iránti alperesi kérelemnek sem, figyelemmel arra, hogy a felperesi és az alperesi törvényes képviselő, valamint ... tanú egyezően adták elő a felperesi utasítás tartalmát. Annak kiderítése, hogy a felperes ügyvezetőjétől közvetlenül vagy közvetve érkezett az utasítás, a jelen per kereteit meghaladja. Ez utóbbi miatt nem adott helyt az elsőfokú bíróság a mobilszolgáltató megkeresésére tett bizonyítási indítványnak sem.

Mindezekre tekintettel az alperest a felperes keresete szerint marasztalta, figyelemmel a CMR 17. cikk 1. és 2. pontjaira, 18. cikk 1. pontjára és a 23. cikk 1. pontjára.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítását.

A megváltoztatás körében elsődlegesen azt hangsúlyozta, hogy a bűncselekmény elkövetése határozott álláspontja szerint vis maior, amit bizonyítani is tudott, ezért a kártérítési kötelezettség alól mentesül. A biztosítás körében pedig azt hangsúlyozta, hogy az alperes rendelkezett CMR biztosítással.

Az alperes a másodfokú eljárásban a fellebbezését azzal egészítette ki, hogy az alperes a felperesnek az alvállalkozója volt, ezért a bekövetkezett káresemény miatt a felperes felelőssége a megbízójával szemben fennáll. Erre tekintettel nem mellőzhető annak tisztázása, hogy a téves időpont megadása, valamint a helyszínen való tartózkodásra utasítás milyen módon történt, milyen mértékben felelős a káresemény bekövetkeztében a felperes. Ezzel kapcsolatban az elsőfokú eljárásban meghallgatott tanúvallomások nem egyeztek. A mentesülésének bizonyítására több indítványt is tett, melyeknek az elsőfokú bíróság nem adott helyt, ezért a felperes esetleges közrehatásának és ezzel összefüggésben az alperes oldalán a jogszabályból következő mentesülésének a bizonyítására nem volt lehetősége.

Az összecszerűség vonatkozásában előadta, hogy a felperes a kereseti kérelmét az eljárás során 1.350.000,- Ft és járulékaiban jelölte meg. A 2010. november 10-én tartott tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy „Kereseti kérelmünk változatlan. A felperes már a teljes összeget megfizette, ugyanakkor költségkímélés céljából lemond arról a jogról, hogy a későbbiekben a felperes az alperessel szemben a teljes általa megfizetett követelést érvényesítse.” Az alperes ezen a tárgyaláson az összecszerűséget, később a számítás módját vitatta.

A felperes az utolsó tárgyaláson a keresetét felemelte, amely felemelt követelést az alperes nem ismerte el, az összecszerűséget továbbra is vitatta, bírói kérdésre kizárólag azt ismerte el, „hogy a felperes az általa jelen perben érvényesíteni kívánt összeget úgy és olyan mértékben megfizette, ahogyan ezt állítja.” Ez a nyilatkozat azonban nem jelenti azt, hogy az ötszörösére emelt kárösszeg nagyságát elismerte. Az alperes vitatja a megemelt kereset összecszerűségét és a számítás módját.

Hivatkozott arra, hogy a CMR 23. cikk 1. pontja alapján a kártérítést annak az értéknek az alapján kell kiszámítani, amellyel az áru a fuvarozásra felvétel helyén és időpontjában rendelkezett. A felperes az eljárás során ezt az értéket soha nem határozta meg, nem bizonyította annak ellenére, hogy 120 db tv készülék hiányáról van szó, melynek értéke pontosan meghatározható. A kár nagyságát, a számítás módját a károsultnak kell bizonyítania, amely bizonyítás elmaradt.

Az elsőfokú eljárás során az alperes két biztosítási szerződésre is hivatkozott, egyrészt a ... Biztosító Egyesületnél saját gépjárművére megkötött, másrészt a ... Kft. pótkocsijára megkötött CMR felelősségbiztosítási szerződésre. Álláspontja szerint a káresemény időpontjában a ... Biztosító Egyesületnél érvényes CMR felelősségbiztosítással rendelkezett az alperes. A felperes 2007. május 29-én biztosítási ajánlatot tett, amelyen a gépes forgalmi rendszám feltüntetésre került, továbbá jelezte, hogy további rendszám később kerül közlésre. A biztosító az ajánlatot befogadta, a kötvényt kiállította. Az alperes a pótkocsi forgalmi rendszámának a bejelentését elmulasztotta. A biztosítási szerződési feltételek 8. § rendelkezése szerint a biztosító mentesül a fizetési kötelezettség alól abban az esetben, ha a biztosított megsértette közlési kötelezettségét a biztosító irányába, különös tekintettel a rendszámokra vonatkozóan. Ezen feltétel alapján a biztosító

elutasítása alaptalan, tekintettel arra, hogy nem fedezethiányról, hanem mentesülésről van szó.

A biztosítási szerződés feltételeinek XII. § 3. pontja alapján a biztosított közlési, illetőleg változásbejelentési kötelezettségének megsértése esetén a biztosító mentesül a vállalt kártérítési kötelezettsége alól, kivéve, ha a biztosított bizonyítja, hogy a be nem jelentett körülmény nem hatott közre a biztosítási esemény bekövetkezésében. Álláspontja szerint egyértelmű tény, hogy a pótkocsi forgalmi rendszáma bejelentésének az elmaradása a lopásban semmilyen módon nem játszott közre, erre hatása nem volt.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, annak helytálló indokaira tekintettel.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján helyesen állapította meg a tényállást és az abból levont helytálló jogi következtetéssel megalapozottan marasztalta az alperest a nemzetközi áru fuvarozás során bekövetkezett kár megfizetésére.

Az alperes a fellebbezésében olyan tény vagy körülményt nem jelölt meg, ami az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatására alkalmas lenne. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak az ítélet indokolása körében kifejtett jogi álláspontjával mindenben egyetért, azt kiegészíteni nem kívánja, kizárólag az alperes fellebbezése körében mutat rá az alábbiakra.

Önmagában az a tény, hogy a perbeli áru egy részét ismeretlen tettesek eltulajdonították, nem minősül vis maiornak. Ahhoz, hogy valamely emberi hatás vis maiornak minősüljön fontos, hogy előre nem látható, emberi erővel el nem hárítható legyen, mivel csak ez zárhatja ki a felelősséget (EBH 2003/988). Jelen esetben azonban ez az elháríthatatlan ok nem áll fenn, mivel egyrészt az alperes az 5 km-re lévő őrzött parkolóban is megállhatott volna, másrészt a fuvarszerződés szerint az ... forgalmi rendszámú pótkocsira CMR árubiztosítást mint bérlőnek neki kellett volna kötnie a saját biztosítójánál ahhoz, hogy a kárt elhárítsa. Az alperes a fellebbezésében maga állította, hogy a rendszám bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, azonban álláspontja szerint ez nincs összefüggésben a bekövetkezett lopással.

Alaptalanul hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a kereset összegszerűségét, annak számítási módját az elsőfokú eljárásban vitatta.

A felperes a keresetét eredetileg valóban 1.350.000,- Ft-ra terjesztette elő, vagyis arra az összegre, amit a keresetlevél benyújtásáig ténylegesen kifizetett a megbízójának. A 2011. február 7-én tartott tárgyaláson az alperes jogi képviselője úgy nyilatkozott, hogy „Ismételen előadom, amennyiben a jogalap megáll, úgy a számítás módját, az így kialakult összegszerűséget az alperes nem vitatja”. A peres felek jogi képviselői a 2010. október 10-én tartott tárgyalásig nyilatkozataikat

változatlanul fenntartották. Ezen a tárgyaláson a felperes jogi képviselője a tanúmeghallgatást követően emelte fel a keresetét 6.879.870,-Ft-ra. Erre a felemelt kereseti kérelemre az alperes jogi képviselője semmilyen nyilatkozatot nem tett, kizárólag az eljáró bíró kérdésére adta elő, hogy nem vitatja, hogy a felperes az általa jelen perben érvényesíteni kívánt összeget úgy és olyan mértékben megfizette, ahogyan ezt állítja, ami azonban az alperes álláspontjával szemben nem jelenti azt, hogy ezzel a keresetösszegezését, annak számítási módját vitatná.

Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést nem követett el, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére nincs ok. Az alperes által előterjesztett bizonyítási indítványokat megalapozottan utasította el, figyelemmel arra, hogy azok a perbeli jogvita elbírálása szempontjából irrelevánsak.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - annak helytálló indokaira tekintettel - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell a felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetnie. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg.

Budapest, 2012. év május hó 24. napján

Dr. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

Dr. Sándor Ottó sk.

bíró

A kiadmány hiteléül:

bíróági tisztviselő